

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

3.1 วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1.1 แผนงานวิจัยและวิธีการ

- 1) เป็นการศึกษาภาคตัดขวาง (cross sectional) แบบ clinical based study
- 2) เป็นการศึกษาความชุกของการกระทำความผิดในผู้ป่วยโรคจิตเภทซึ่งได้รับการรักษาแบบผู้ป่วยในที่โรงพยาบาลเฉพาะทางจิตเวช (โรงพยาบาลสวนปรุง) ทุก รายที่เข้ารับรักษาตัวในโรงพยาบาลสวนปรุงตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2557 ถึงเดือน พฤษภาคม พ.ศ.2557

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่

- 3.2.1 แบบสัมภาษณ์ที่สร้างโดยผู้วิจัย ประกอบไปด้วยข้อมูลประชากรทั่วไป เพศ อายุ ระดับ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ เศรษฐฐานะทางการเงิน การวินิจฉัยโรค วิธีการรักษา คุณภาพการรักษา ข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของโรคจิตเภท และโรคร่วมทางจิตเวชอื่นๆ
- 3.2.2 แบบประเมินความรุนแรงในการกระทำความผิดกฎหมาย ในที่นี้เรียงตามลำดับความรุนแรง ของการกระทำ และความผิดที่ต้องการศึกษา
- 3.2.3 แบบประเมินความรุนแรงของโรคทางกายที่พบร่วม โดยใช้ Charlson co-morbidity index
- 3.2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะจิตสังคม ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว สภาพแวดล้อมและ ที่อยู่อาศัย
- 3.2.5 ข้อมูลการเข้าถึงอาวูธและการเลิกใช้อาวูธ

- 3.2.6 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สารเสพติดและการดื่มเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์
- 3.2.7 แบบประเมินอาการ โรคจิต (psychotic disorder) โดยโดยใช้ The Mini-international Neuropsychiatric Interview, Thai Version 5.0.0 โดยอ้างอิงตามเกณฑ์การวินิจฉัยตาม Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, 4th Edition, Text Revision (DSM-IV-TR) โดยผู้สัมภาษณ์เป็นผู้ประเมิน
- 3.2.8 ประเมินความเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายโดยใช้ suicidal module ของ The Mini-international Neuropsychiatric Interview, Thai Version 5.0.0

3.3 เกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าร่วมการวิจัย

- 3.3.1 มีหนังสือแสดงความยินยอมเข้าร่วมโครงการด้วยความสมัครใจ
- 3.3.2 ผู้ป่วยโรคจิตเภทที่มารักษาที่โรงพยาบาลสวนปรุง และรับเป็นผู้ป่วยใน ที่อาการเริ่มสงบ และสามารถรับการประเมินได้
- 3.3.3 อายุระหว่าง 18-60 ปี
- 3.3.4 เข้าใจภาษาไทย สื่อสารได้ดี

หมายเหตุ กรณีที่เป็นผู้ป่วยคดี (ทั้งที่ถูกสั่งฟ้องและยังอยู่ในขั้นตอนการสอบสวน) จะต้องเป็นผู้ที่กระทำความผิดหรือต้องหาว่าได้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาตามที่ได้ระบุไว้ในแบบทดสอบ หรือตามประมวลกฎหมายอาญามาตราอื่นๆ

3.4 เกณฑ์การคัดเลือกรับออกจากการวิจัย

- 3.4.1 ผู้ป่วยที่มีอาการแสดงออกรุนแรงมากจนไม่สามารถทำการสัมภาษณ์ได้ หรือไม่ร่วมมือในการสัมภาษณ์
- 3.4.2 ผู้ป่วยมีสภาวะทางร่างกายรุนแรงจนกระทั่งไม่สามารถให้ข้อมูลได้
- 3.4.3 ผู้ป่วยหรือญาติไม่ยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย หรือขอลาออกจากโครงการวิจัย

3.5 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

เมื่อได้ผู้เข้าร่วม โครงการวิจัยแล้ว จะดำเนินการดังนี้

- 3.5.1 จิตแพทย์จะเป็นผู้ดำเนินการคัดกรองเบื้องต้น โดยจะคัดจากเกณฑ์การเข้าร่วมงานวิจัย และวินิจฉัยว่าผู้ป่วยเป็นโรคจิตเภทจริง
- 3.5.2 ให้ผู้ป่วยลงชื่อในหนังสือยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย
- 3.5.3 ประเมินข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สารเสพติดและการดื่มเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ โดยจิตแพทย์เป็นผู้ประเมิน
- 3.5.4 ประเมินตามแบบประเมินอาการโรคจิต (psychotic disorder) โดยโดยใช้ The Mini-international Neuropsychiatric Interview, Thai Version 5.0.0 โดยอ้างอิงตามเกณฑ์การวินิจฉัยตาม Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, 4th Edition, Text Revision (DSM-IV-TR) โดยพยาบาลจิตเวชเป็นผู้ประเมิน
- 3.5.5 ประเมินความเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายโดยใช้ suicidal module ของ The Mini-international Neuropsychiatric Interview, Thai Version 5.0.0 โดยพยาบาลจิตเวชเป็นผู้ประเมิน
- 3.5.6 ประเมินตามแบบสัมภาษณ์ที่สร้างโดยผู้วิจัย ประกอบไปด้วยข้อมูลประชากรทั่วไป เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ เศรษฐฐานะทางการเงิน การวินิจฉัยโรค วิธีการรักษา คุณภาพการรักษา ข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของโรคจิตเภท และโรคร่วมทางจิตเวชอื่นๆ โดยพยาบาลจิตเวชเป็นผู้ประเมิน
- 3.5.7 ประเมินประเภทของโรคจิตเภท โดยพยาบาลจิตเวชเป็นผู้ประเมิน
- 3.5.8 ประเมินความรุนแรงของโรคทางกายที่พบร่วม โดยใช้ Charlson co-morbidity index โดยพยาบาลจิตเวชเป็นผู้ประเมิน
- 3.5.9 ประเมินตามแบบประเมินความรุนแรงในการกระทำผิดกฎหมาย ในที่นี้เรียงตามลำดับความรุนแรงของการกระทำ และความผิดที่ต้องการศึกษา โดยผู้ศึกษาเป็นผู้ประเมิน
- 3.5.10 ประเมินข้อมูลเกี่ยวกับภาวะจิตสังคม ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว สภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัย โดยผู้ศึกษาเป็นผู้ประเมิน

3.5.11 ประเมินข้อมูลการเข้าถึงอาวุธและการเลือกใช้อาวุธ โดยผู้ศึกษาเป็นผู้ประเมิน

ข้อมูลที่ได้จากข้อ 3.5.1 – 3.5.11 จะนำไปใช้ในการหาปัจจัยเสี่ยงต่อการกระทำความผิดของผู้ป่วยโรคจิตเภทต่อไป

3.6 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 เนื่องจากการวิจัยที่ยังไม่มีการศึกษามาก่อน จึงทำการศึกษาแบบ pilot ในการศึกษาอุบัติการณ์ของการกระทำความผิดทางกฎหมายของผู้ป่วยโรคจิตเภท โดยวางแผนศึกษาในกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยโรคจิตเภทที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลสวนปรุงในเดือนมกราคม พ.ศ. 2557 ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2557 โดยใช้เครื่องมือมาตรฐานประเมินอาการผู้ป่วย

3.6.2 คำนวณหาความชุก (prevalence) ของการกระทำความผิด

3.6.3 ใช้สถิติในการคำนวณหาปัจจัยเสี่ยงต่อภาวะซึมเศร้าและปัจจัยเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายโดยใช้สถิติการวิเคราะห์พหุตัวแปร (multivariate analysis)

3.6.4 ใช้สถิติในการคำนวณหาปัจจัยเสี่ยงต่อการกระทำความผิด หรือแนวโน้มการก้าวร้าวของผู้ป่วยโรคจิตเภท

3.6.5 โปรแกรมคำนวณสถิติที่ใช้คือ โปรแกรม SPSS (version 17; SPSS Chicago, IL, USA)